

ЗАКЛИК ДО ДІЙ ЩОДО ЮРИСДИКЦІЙ З ВИСОКИМ РІВНЕМ РИЗИКУ – 13 лютого 2026 року

Мехіко, 13 лютого 2026 року

Юрисдикції з високим рівнем ризику мають значні стратегічні недоліки у своїх режимах протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Щодо усіх країн, які віднесено до категорії з високим рівнем ризику, FATF звертається до всіх членів і закликає всі юрисдикції застосовувати посилені заходи належної перевірки, а в найбільш серйозних випадках, країнам наполегливо рекомендується застосовувати контрзаходи з метою захисту міжнародної фінансової системи від ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення (ВК/ФТ/ФРЗМЗ), що виникають в країні. Цей список часто називають «чорним списком».

З лютого 2020 року, Іран звітував у січні, серпні, грудні 2024 року та серпні 2025 року без істотних змін у статусі свого плану дій.

З огляду на високі ризики фінансування розповсюдження зброї масового знищення, FATF повторює свій заклик щодо застосування контрзаходів щодо цих юрисдикцій з високим рівнем ризику.

ЮРИСДИКЦІЇ, ЩОДО ЯКИХ FATF ЗАКЛИКАЄ СВОЇХ ЧЛЕНІВ ТА ІНШИХ ЮРИСДИКЦІЙ ЗАСТОСОВУВАТИ КОНТРЗАХОДИ

Корейська Народнo-Демократична Республіка (КНДР)

Грунтуючись на заявах FATF за останнє десятиліття, FATF залишається занепокоєною тим, що КНДР залишається неспроможною усунути значні недоліки в її режимі боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму (ПВК/ФТ), а також серйозні загрози, які створюються незаконною діяльністю КНДР, пов'язаною з розповсюдженням зброї масового знищення (ЗМЗ) та її фінансуванням.

З 2011 року FATF постійно наголошувала на необхідності для всіх країн рішуче впроваджувати цільові фінансові санкції відповідно до резолюцій РБ ООН і застосовувати такі контрзаходи для захисту своїх фінансових систем від загрози відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що походять з КНДР:

- Припинити кореспондентські відносини з банками КНДР;
- Закрити будь-які дочірні компанії або філії банків КНДР у своїх країнах; і
- Обмежити ділові відносини та фінансові операції з особами з КНДР.

Незважаючи на ці заклики, КНДР розширила зв'язок із міжнародною фінансовою системою, що підвищує ризики фінансування розповсюдження зброї масового знищення (ФРЗМЗ), як зазначила FATF у лютому 2024 року. Це вимагає більшої пильності та поновленого впровадження та забезпечення виконання цих контрзаходів проти КНДР. Як зазначено в Резолюції РБ ООН 2270, КНДР часто використовує підставні компанії, фіктивні компанії, спільні підприємства та складні, непрозорі структури власності з метою порушення санкцій. У зв'язку з цим FATF

заохочує своїх членів і всі країни застосовувати посилену належну перевірку щодо КНДР та її здатності проводити операції від її імені.

FATF також закликає країни належним чином оцінити та врахувати підвищений ризик фінансування розповсюдження зброї масового знищення у зв'язку з посиленням фінансових зв'язків, про які повідомляється, особливо тому, що наступний раунд оцінки вимагає від країн належної оцінки ризиків ФРЗМЗ згідно з Рекомендацією 1 та Безпосереднім результатом 11. Можливості отримати надійну і достовірну інформацію для підтримки оцінки ризиків ФРЗМЗ, пов'язаних з КНДР, перешкоджає нещодавнє припинення мандату Групи експертів Комітету 1718. Таким чином, FATF контролюватиме заходи щодо дотримання цільових фінансових санкцій КНДР та впровадження контрзаходів стосовно КНДР.

Іран

FATF визнає відновлення Іраном співпраці з нею, оскільки Іран прагне усунути недоліки у своїй системі протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму. У червні 2016 року, Іран взяв на себе політичне зобов'язання високого рівня щодо усунення цих недоліків за допомогою плану дій, термін дії якого закінчився в січні 2018 року. У жовтні 2019 року, враховуючи відсутність прогресу з боку Ірану щодо виконання свого плану дій, FATF закликала своїх членів та всі юрисдикції: вимагати посилення наглядової перевірки філій та дочірніх підприємств фінансових установ, що знаходяться в Ірані; запровадити посилені відповідні механізми звітування або систематичну звітність про фінансові операції; та вимагати підвищення вимог до зовнішнього аудиту для фінансових груп стосовно будь-яких їх філій та дочірніх підприємств, розташованих в Ірані. З лютого 2020 року, з огляду на те, що Іран не виконав у повному обсязі свій План дій, FATF закликає своїх членів і вимагає від усіх юрисдикцій вжити ефективних контрзаходів відповідно до Рекомендації 19.

У січні 2026 року, Іран надав FATF оновлену інформацію про ратифікацію ним Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (Палермо). Хоча FATF бере до відома подання та залученість Ірану, на даний момент FATF вважає, що застереження, висловлені Іраном щодо Палермо, є надто широкими, а внутрішнє дотримання Іраном вимог Палермо не відповідає стандартам FATF. FATF також зазначає, що Іран не виконав більшу частину свого плану дій з 2016 року.

Враховуючи резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, пов'язані з невиконанням Іраном своїх зобов'язань щодо нерозповсюдження ядерної зброї, FATF нагадує всім юрисдикціям про їхні зобов'язання відповідно до стандартів FATF щодо усунення ризиків фінансування розповсюдження, що виходять з Ірану. Крім того, з огляду на постійні загрози фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення, що виходять з Ірану, а також на те, що План дій Ірану залишається невиконаним, FATF повторно закликає своїх членів і настійно рекомендує всім юрисдикціям застосовувати ефективні контрзаходи щодо Ірану, зокрема такі:

- відмова у створенні дочірніх компаній або філій чи представництв фінансових установ та постачальники послуг у сфері віртуальних активів з відповідної країни або іншим чином, врахування того факту, що відповідна фінансова установа чи постачальник послуг у сфері віртуальних активів походить з країни, яка не має належних систем ПВК/ФТ; та

- заборона фінансовим установам та постачальникам послуг у сфері віртуальних активів створювати філії або представництва в відповідній країні або інше врахування того факту, що відповідна філія або представництво знаходиться в країні, яка не має належних систем ПВК/ФТ.
- на основі ризику, обмеження ділових відносин або фінансових операцій, включаючи операції з віртуальними активами, з визначеною країною або особами у відповідній країні.
- заборона фінансовим установам та постачальникам послуг у сфері віртуальних активів встановлювати нові кореспондентські відносини та вимога до них проводити ризик-орієнтований перегляд існуючих кореспондентських відносин з фінансовими установами та постачальниками послуг у сфері віртуальних активів у відповідній країні.

При застосуванні контрзаходів країни повинні забезпечити, щоб потоки коштів, пов'язані з гуманітарною допомогою, продуктами харчування та медичними товарами, дипломатичними операційними витратами та особистими грошовими переказами, належним чином опрацьовувалися на основі ризику з урахуванням ризиків фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що походять з Ірану, відповідно до міжнародних зобов'язань. Іран залишиться в *Заяві FATF щодо юрисдикцій з високим рівнем ризику*, на яких поширюється заклик до дій, допоки План дій не буде повністю виконано. Як було раніше зазначено FATF, якщо Іран, відповідно до стандартів FATF, ратифікує Палермську Конвенцію та Конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, FATF прийме рішення про наступні кроки, в тому числі щодо призупинення контрзаходів. FATF може розглянути вжиття додаткових наступних кроків, якщо Іран не продемонструє додаткового прогресу у виконанні свого Плану дій.

FATF настійно закликає Іран співпрацювати з нею з метою термінового досягнення подальшого прогресу у виконанні свого Плану дій, спрямованого на повне усунення: (1) належна криміналізація фінансування тероризму, в тому числі шляхом скасування винятку для визначених груп, які «намагаються покласти край іноземній окупації, колоніалізму та расизму»; (2) виявлення та заморожування активів терористів згідно з відповідними резолюціями Ради Безпеки ООН; (3) забезпечення адекватного та примусового режиму належної перевірки клієнта; (4) демонстрація того, як органи влади виявляють і застосовують санкції до неліцензованих постачальників послуг з переказу коштів/цінностей; (5) ратифікація та впровадження Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму відповідно до стандартів FATF та роз'яснення щодо можливості надання взаємної правової допомоги; та (6) забезпечення того, щоб фінансові установи перевіряли, що банківські перекази містять повну інформацію про відправника та бенефіціара.

ЮРИСДИКЦІЯ, ЩОДО ЯКОЇ FATF ЗАКЛИКАЄ СВОЇХ ЧЛЕНІВ ТА ІНШІ ЮРИСДИКЦІЇ ЗАСТОСОВУВАТИ ПОСИЛЕНІ ЗАХОДИ НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ, ПРОПОРЦІЙНІ РИЗИКАМ, ЩО ПОХОДЯТЬ З ЮРИСДИКЦІЇ

FATF закликає до застосування посиленої належної перевірки – а не контрзаходів – щодо зазначеної нижче юрисдикції.

М'янма

У лютому 2020 року, М'янма взяла зобов'язання усунути свої стратегічні недоліки. План дій М'янми закінчився у вересні 2021 року.

У жовтні 2022 року, враховуючи тривалу відсутність прогресу та те, що більшість пунктів Плану дій досі не виконана через рік після закінчення кінцевого терміну для виконання Плану дій, FATF вирішила, що необхідними є подальші дії відповідно до її процедур, і FATF закликає своїх членів та інші юрисдикції застосовувати посилені заходи належної перевірки, пропорційні ризику, що походить від М'янми. FATF вимагає, щоб у рамках посиленої належної перевірки фінансові установи підвищили ступінь і характер моніторингу ділових відносин, щоб визначити, чи не виглядають ці операції або діяльність незвичними або підозрілими. Якщо до червня 2026 року не буде досягнуто подальшого прогресу, FATF розгляне можливість застосування контрзаходів.

М'янма має невідкладно працювати над впровадженням свого Плану дій FATF для усунення стратегічних недоліків, зокрема шляхом: (1) демонстрації посиленого використання даних фінансової розвідки в розслідуваннях правоохоронних органів, а також посилення операційного аналізу та розповсюдження даних ПФР; (2) забезпечення розслідування/переслідування ВК відповідно до ризиків; (3) демонстрації розслідування транснаціональних випадків ВК за допомогою міжнародного співробітництва; та (4) демонстрації збільшення заморожування/арешту та конфіскації злочинних доходів, засобів, та/або майна еквівалентної вартості.

Застосовуючи посилені заходи належної перевірки, країни повинні забезпечити, щоб фінансові потоки для надання гуманітарної допомоги, законної діяльності НПО та грошових переказів не були припинені та не обмежувалися. Особливо у зв'язку з ліквідацією наслідків землетрусу в М'янмі, FATF визнає важливість забезпечення того, щоб виконання її Рекомендацій не мало негативного та непропорційного впливу на НПО, а також не створювало надмірних перешкод для громадянського суспільства та надання гуманітарної допомоги. FATF також продовжить відстежувати, чи не застосовує М'янма в рамках своєї діяльності у сфері ПВК/ФТ надмірну увагу до законних фінансових потоків.

М'янма залишатиметься у списку країн, на які поширюється заклик до дій, доки вона не виконає свій План дій у повному обсязі.
